

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA DE MÀSTER

Dades de la assignatura	
Nom	La qüestió metafísica
Codi	M30104
Titulació	MU en Recerca en Filosofia i Estudis Humanístics
Tronc	Filosofia – Optativa Humanitats
Semestre	Segon
Horari	Dimarts, 17:00-19:00
Crèdits ECTS	5 ECTS
Professors/as	Joan Martínez Porcell

Docent	
Nom	Joan Martínez Porcell
Departament	Filosofia i Humanitats
Despatx	4
e-mail	jmartinez@filosofia.url.edu ; joanmartineporcell@gmail.com
Telèfon	934534338
Horari de Tutorials	A convenir

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura.
Objectius La qüestió metafísica respon a un títol ampli que vol considerar la fonamentació última de la nostra coneixença de l'ésser, tot considerant el seu accés real a l'Absolut. Aquesta tasca radical obliga a repensar el valor realista del nostre coneixement així com la validesa ontològica del principi de causalitat i d'altres aportacions irrenunciabls de l'ontologia. La possibilitat d'una filosofia cristiana està al bell mig del nostre plantejament.

Competències - Objectius
Competències de l'assignatura
Generals
CG-1 Proporcionar a l'alumnat el necessari esperit crític que tota recerca rigorosa exigeix per naturalesa.   CG-2 Aprendre a comunicar als altres investigadors els resultats de la seva recerca i a acceptar les crítiques constructives.   CG-3 Que l'alumnat aprengui a fer-se càrrec dels continguts i de la importància de les recerques d'altri i a rebre-les amb esperit crític sabent comunicar el seu parer de forma constructiva.   CG-4 Que l'alumnat aprengui a saber veure com les recerques d'altri poden superposar-se amb les pròpies, estalviant-nos feina i/o obrint-nos nous camins, i les possibilitats i maneres d'establir col·laboracions que permetin un treball en equip profitós.   CG-5 Que l'alumnat pugui tenir accés a la llengua o llengües originals dels autors estudiats.
Específiques
CE-1 Permetre a l'alumne l'aprofundiment d'alguns dels coneixements específics adquirits en el Grau (Llicenciatura), sigui de Filosofia o d'Humanitats.   CE-2 Que l'alumne pugui prendre, per tant, les seves primeres decisions de cara a la seva especialització.   CE-3 Que l'alumna pugui fer servir la cerca de fonts   CE-4 Que l'alumna pugui fer la consulta de repertoris bibliogràfics   CE-5 Que l'alumna pugui desenvolupar la capacitat general d'expressió oral i escrita.   CE-6 Que l'alumna pugui fer pugui excel·lir en l'ús de tècniques específiques de redacció de treballs d'investigació.   CE-7 Que l'alumna pugui assolir la capacitat d'estructuració formal dels treballs de recerca (l'ordre en la investigació i en l'exposició):   CE-8 Que l'alumna pugui assolir un nivell correcte i apropiat del llenguatge especialitzat, el domini del vocabulari, el coneixement de la terminologia dels autors estudiats, la capacitat de reproduir-lo i recrear-lo adequadament, etc

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts –Unitats Temàtiques
UNITAT 1: La història de la Filosofia cristiana
Tema 1: De l'apologètica a la Patrística
Tema 2: L'escolàstica cristiana
2.1 Els filòsofs musulmans de l'escolàstica   2.2 La gran síntesi de l'escolàstica
Tema 3: El nominalisme i el misticisme en l'època de decadència
3.1 El Renaixement i la Reforma   3.2 La filosofia moderna fins a la renovació escolàstica
Tema 4: La biografia filosòfica de Joan Pau II
UNITAT 2: La renovació de l'escolàstica cristiana
Tema 5: Característiques generals de la Neoescolàstica

5.1 La renovació tomista: els centres de pensament i els seus mestres
5.2 La relació amb la teologia
5.3 Els temes de fons del neotomisme
Tema 6: Els anomenats «metafísics de l'Èxode»:
6.1 Étienne Gilson (1884-1978) i la filosofia cristiana
6.2 Jacques Maritain (1882-1973) i l'humanisme integral
6.3 Cornelio Fabro (1911-1995) i la participació de l'ésser
Tema 7: La filosofia transcendental de Lovaina:
7.1 Joseph Maréchal (1878-1944)
7.2 Karl Rahner (1904-1984)
7.3 Johannes Baptist Lotz (1903)
Tema 8: La filosofia dialògica
8.1 E. Przywara,
8.2 Gustav Siewerth (1903-1963)
8.3 H.U von Balthasar
UNITAT 3: ASPECTES TEMÀTICS
Tema 9: Del substancialisme a l'existència.
Tema 10: L'esse ut actus. La conversió a l'ens concret i la reflexió metafísica intensiva
Tema 11: L'ésser com a exemplar de G. Siewerth i l'ésser com a mediació en Balthasar. L'ésser com a fonament: presència i intel·ligència en L. Polo.

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
Metodologia Presencial
La metodologia docent que es farà servir en la impartició de l'assignatura es concreta en: Treball a l'aula: 1. Classes magistrals. Les classes magistrals fan referència a l'exposició per part del professorat dels continguts teòrics de l'assignatura, l'orientació de l'alumnat sobre lectures bàsiques i avançades així com fonts d'informació complementària i l'establiment de pautes i claus per a la realització de les tasques teòriques i pràctiques. 2. Avaluació Contínua. L'avaluació és una part integrada en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En aquesta assignatura es realitzarà una avaluació contínua que combinarà el lliurament i la presentació de tasques. Alhora, el professorat donarà dels progressos de l'alumnat. Treball o activitats fora de l'aula: 3. Treball autònom de l'alumnat. El treball autònom de l'alumnat consisteix, d'una banda, en la lectura de textos seleccionats i en l'elaboració de esquemes, guions, mapes conceptuals, etc. a partir dels mateixos; i, d'altra banda, en la preparació dels treballs individuals, especialment assajos i presentacions orals,. 4. Tutories. Tot l'alumnat tindrà la possibilitat de sol·licitar tutories individuals o grupals, prèvia cita, amb el professorat. Aquestes tutories podran estar dirigides a resoldre dubtes tant de contingut com d'elaboració de les tasques.

RESUM HORES DE FEINES DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL (125 hores)			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
30	10	42	43
Ensenyament-aprenentatge presencial: - exposició del professor. - exposició de l'estudiant. - debats. - examen final (escrit) 50 hores	Ensenyament-aprenentatge dirigit: - lectures orientades. - tutories individuals. - treball escrit individual i exposició a l'aula.	Lectura de textos originals	Ensenyament-aprenentatge autònom: - lectures complementàries proposades pel professor. - estudi personal. - cerca d'informació i materials.
CRÈDITS ECTS: 5			

AVALUACIÓ I CRITERIS DE CALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
-Treball de síntesi sobre alguns continguts del curs, concertat amb el professor i sota el seu seguiment tutorial.	-Ús adequat de fonts textuais: textos filosòfics de referència i estudis de prestigi. -Claredat expositiva. -Estructura lògica de l'exposició. -Precisió conceptual. -Capacitat de síntesi. -Capacitat de plantejar problemes filosòfics al voltant de la qüestió de la veritat i d'articular respostes filosòfiques ben argumentades. -Capacitat raonar filosòficament "a l'altura del nostre temps".	70%
-Almenys una exposició a l'aula d'una de les teories contemporànies de la veritat.		20 %
-Participació activa i productiva en els diàlegs filosòfics suscitats a l'aula.	-Capacitat de escolta, empatia, comprensió de posicions alienes. -Capacitat de suggerir preguntes, respostes, alternatives, objeccions, amb sentit de l'oportunitat. -Capacitat per al diàleg específicament filosòfic. Ús correcte de vocabulari filosòfic. -Capacitat de realitzar aportacions que signifiquin un progrés en l'esdevenir de la classe i en relació amb els seus objectius.	10%

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA:

Els criteris d'avaluació són els mateixos que a la convocatòria ordinària, de manera que cal guardar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris que a l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica
Martínez Porcell, Joan., "Dios, persona y conocimiento" Balmes. Barcelona (2009)
Bibliografia Complementària
Gilson, Etienne., El ser y los filósofos. Eunsa (1985); El espíritu de la filosofía medieval. Emecé (1952).
Fabro, Cornelio., "La Nozione metafisica di partecipazione secondo S. Tommaso d'Aquino". Torino (1950); Percepción y pensamiento. Eunsa (1977).
Lotz, Johannes Baptist. La experiència transcendental. BAC (1982).
Przywara, Erich., Analogia entis. Paris (1990).
Martínez Porcell, Joan., "Gustav Siewerth, filòsof de la Transcendència". Anuari de la Societat Catalana de Filosofia IX. Separata. Barcelona (1997).
Martínez Porcell, Joan., "Gustav Siewerth, filósofo de la trascendencia". Pensamiento vol.56 num.214 (enero-Abril 2000) Madrid. Pp. 139-154.
Pérez Haro, Eliecer., El misterio del ser. Santandreu (1994).
Martínez Porcell, Joan, "El Neotomisme". Comprendre IV (2002/2).
Martínez Porcell, Joan, El Don del ser. La Garriga (1998)

DOCUMENT D'ADAPTACIÓ DE LA GUIA DOCENT

COVID-19

(2n SEMESTRE 2019-2020)

1-Canvis en els continguts
No s'han produït canvis.
2-Canvis en el desenvolupament de competències
No s'han produït canvis.
3-Canvis generals en la metodologia docent, durant el període COVID-19.
La metodologia docent ha estat la via telemàtica. El mode d'impartició ha sigut mixta modelant aspectes sincrònics i asincrònics (videoconferències, classes gravades, missatges electrònics).
4-Canvis específics en les activitats formatives previstes per al període COVID-19.
El canvis en les activitats formatives plantejades durant aquest període i els recursos que s'han emprat que no estaven previstos, han estat especialment lectures escollides d'autors pertinents tutoritzada per mitjans telemàtics, de suport no presencial. Aquesta dedicació específica del alumne ha reequilibrat la disminució de les classes magistrals presencials en la globalitat de l'assignatura/matèria
5-Canvis en els sistemes, mètodes o activitats avaluatives, i/o en els criteris de ponderació final global de l'assignatura, si n'hi ha hagut (que substitueixen els previstos a la Guia docent)
El canvi en el sistema d'avaluació més notable consisteix en la substitució de l'examen presencial per la presentació oral d'aquestes lectures escollides. Aquesta presentació es realitzarà solament per mitjans telemàtic (Format de prova oral TEAMS) i substituirà la ponderació final prevista en la Guia docent
6-Canvis en la temporalització o calendari de les activitats previstes (inclou l'avaluació)
No hi ha hagut canvis.
7-Altres observacions o informacions rellevants, entorn l'adaptació produïda